

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

A „Vidormány.“

Pécs, 1897. április hó 5.

(*) Jó magyar népünk cselekedte meg ezt a névmagyarosítást, a közéje szórt sok-sok ezres fejében, az idegenhangzású Biedermann nevét népiesen „Vidormány“-nak hangoztatva. Járja is most Somogyországban újra a reménykedések évadja, minden atyafi, aki elég szerencsés a szigetvári kerületben választói joggal bírhatni, erősen köpi a markát, hogy bankó úti nemsokára, mert fölnyilnak a „Vidormány“ vasszekrényei s előkerülnek onnét a száz darabjával kötegelte kékhasu banknóták, melyekből hadd pénzellen küssé a szegény ember, a kinek olyan hosszú volt ugyis a tél.

Ismeretes az az áprilisi komédia, a melyet Biedermann kortesei éppen akkor cselekedtek meg Pécsen, mikor a főispáni installáció látványosságai foglalták le a közönség figyelmét. Az akkor szintén itt időző Biedermann Rezső lovag volt a melékünnepség hőse, az ő kedvéért és az ő számlájára vonult be az a százötven kocsi-ból álló menet, hogy efféle tüntetéssel leplezzék azt a nagy deficitet, mely a nem épen népszerűnek mondható német nábob iránt a nép érzelmeiben lakozik.

Biedermann lovag, aki különben anynyira sem bírja a magyar nyelvet, mint például Lippe-Schaumburg herceg, aki szintén megcselekedte, hogy magyar frázisokkal kedveskedett egyszer magyar birtokain

alkalmazott hiveinek, szintén egy kis papírdarabról olvasta föl a választ, mely szerint határozott ígéretet nem tesz a jelöltség elfogadására, hanem majd legközelebb nyilatkozik.

Persze, mert a dologhoz feleségének, a Bleichröder bankár leányának a beleegyezése is kellett, ami nemsokára megérkezett Abbáziából, és így a nemes lovag hiszi és biztosra veszi, hogy ujabbi 120 ezer frtok ellenében sikerül magát magyar törvényhozónak megválasztatni.

Sok szerencsét kívánunk neki hozzá, bárha kissé elszámította magát a mi bevándorolt nábobunk, midőn jó magyar népünk romlottságára és megvásárolhatóságára alapítja számadását. Mert igenis, első sorban azok az ugynevezett főkortések akarnak gazdagodni az ő pénzéből, akik korántsem elégszenek meg az egy-egy szavazatnak szánt ötven forintokkal, hanem en gross akarnak keresni, ki tudja, vajjon sikerül-e még egyszer egy Biedermannut beugratni.

A nép egyáltalában sehol se lelkesedik érte, az szintén csak egy kis pénzmaghoz akar jutni, s mint egyik-másik község szószólója kifejezte magát, a népnek már nem kell az eszem-izom, hanem csak a készpénz, még pedig a minden levonástól mentes ötven forint fejenként, a miből aztán a mi jó népünk husz forintokat átenged az ellenzéki szavazók táborának, hogy ők is keressenek valamit.

Igy aztán, ha bekövetkezik a legjobb eset Biedermann Rezső lovagra nézve, ak-

kor horribilis összegei ellenében talán össze tud hozni vagy harminc főnyi többséget, ekklatánsan bebizonyítva, hogy Magyarországon a kinek sok pénze van, az törvényhozó is lehet. Ments meg uram minket az ilyen törvényhozóktól!

Azonban ma még nem késő, az ellenzék, amely tudvalevőleg az egész kerületben dominál, tudni fogja kötelességét s ha az Olay-pártnak sikerülni fog, hogy működését egy ujabbi, az utolsó órában fölléptetett ellenzéki jelölt ne gyengítse, akkor részünkről biztosra vesszük a szigetvári kerületnek visszahódítását, a melyet az öreg Fornszek bácsi képviselt kezdettől fogva mindig a 48-as zászló alatt.

Legkövésbé áll szándékunkban a nemes lovagot lebeszélni ujabbi vállalkozásáról, így lehet ő csak a nép jótévedője, aki szíve szándéka szerint cselekedett, mikor beleegyezett, hogy neve alatt újból harcba menjenek a kortések. Véleményünk szerint azonban sokkal olcsóbb és biztosabb volna számára a mandátum, ha elcsapná magától ezt az alkalmi kortes-hadat, amely kizárólag az ő megfejésére alakult s valamelyik megbízható tisztjével fizettetné ki állítólagos és vélt hiveinek a banknótákat, a kiknek kevesebb sáp kellene és becsületesebben szolgálnák ki.

Higyje el a nemes lovag, hogy se Szigetvárott, se a kerületben nem rajong érte senki, csupán a pénzéért és nem is lenne valami nagy sor, ha alaposan elbukfenceznék, még ha milliókat is bocsa-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Bartha Miklós beszéde.

Tartotta a nagykarolyi Kölcsey-szobor leleplezési ünnepélyén, 1897. április 4-én. —

A nagy emberek azzal a kiváltsággal bírnak, hogy szellemük belemarkol az idő forgatagába s azt arra kényszerítik, hogy velük haladjon tovább. Így lesznek ők halhatatlanok. A test porba omlik, miként a Kölcsey-é is, de lelkét átadta a nemzetnek, hogy hite, felfogása, eszejárása, islése, tudása és minden nemes indulata közkinccsé legyen és megokasodjék a nemzeti jellem termékeny talajában. Köztünk él tehát ő most is, habár maholnap hatvan éve már, hogy pora összevegyült a kis halmok harmatával; köztünk él, mint mester, aki tanít; mint költő, hogy hevítsen; mint bölcs, hogy mérlekeljen, mint szónok, hogy elragadjon; és mint hazafi, talán hogy megostorozzon.

Aggódva engedtem annak a megbizatlásnak, hogy e helyre lépve, beszéljek Kölcseyről. Kazincynak tanítványa, Széchenyi és Karolyi grófoknak pártfogoltja, Vesselényinek, Beöthy Ödönnek, Deáknak, Pázmándy

nak barátja, Kossuthnak irányítója. Eötvösnek vezetője volt ő. Az ő szívéből fakadt fel a himnusz, mintba a századok tartanának bírói ítélőszéket szerencsétlen nemzetünk sorsa fölött — „Megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt!“ Ő foglalta rendszerbe Parancsise által a jó honpolgár törvénykönyvét azon kötelességekről, melyekkel a hazának, a családnak, a társaságnak és önmagának tartozik. A hazaszeretet csillagzata soha senkinél sem ragyogott olyan tiszta, meleg és kiapadhatatlan fénynyel, mint ennél a nagy embernél.

Megjelenni e férfiu emlékének ünnepelésén, a milyen megtisztelő, ha a feladat formai részét tekintem, éppen olyan aggasztó, ha a Kölcsey Ferenc belső értékét tesszük az összehasonlítás mérlegébe. Mert sohasem állott a magyar fórumon idealisabb alak, mint ő vala és soha sem voltak erről a fórumról az ideálok annyira számkivetve, mint korunkban. A milyen volt ő az eszmékben, éppen olyan meddő ez a korszak és a milyen távol állott tőle, saját egyéniségének előtérbe toléása, éppen olyan kapzsisággal használják ma ki a közpálya előnyeit. Tanításaihoz hűtlenség lettünk, miként hűtlenség lett az árnyék, ha leáldozott a nap. Ő mondta ki e szót: „a haza minden előtt“ s szobrának talapzatánál a mai kor gyermeke néma ma-

rad, ha kérdik, hogy mit tett a hazáért, de bőbeszédű lesz, ha azt sorolja fel, hogy mit kapott a hazától.

De bár okunk van aggódni, hogy méltatlanok vagyunk az ő emlékéhez, mégis megjelentünk, mert Kölcseyt ünnepelni, lelki megtisztulás a közéletnek olyan hanyódása alkalmával, midőn a vezérlés nem ismer sem művészi formákat, sem erkölcsi tartalmat és szárnyra kelt nyomtalan ösztönök suhogása nyugtalanítja a kedélyeket: valódi belső szükség a meghódolás Kölcsey érdemei előtt, mert az ő példája megacélozza derekunkat, és mert a hódolás az ő jelleme előtt tüntető tiltakozás korunk ferdeségei ellen. Meghajolni előtte anynyira, mint felemelkedni a póriás szürkeségből a művészet nemes színéhez. Ki volt Kölcsey? Annak, aki őt csak felületesen ismeri, a jó-ságos tudós, a melegérzésű költő, a vármegye szorgalmas főjegyzője és előkelő követ a pozsonyi országgyűlésen. De aki nyomról-nyomra kíséri életét, belemélyed munkáiba s megérti ezt ez örök morajló nyugtalanságot, melylyel naplójában az időt ostromolja: annak Kölcsey egy szent alak, egy sugár, a nemzeti ébredés harmatozó reggelén, mely behatott a közviszonyok minden rétegébe s ott meleget és termékenységet osztott szét. Századunk tavasz-korának minden remény-sége felcsillámlik költeményeiben és a férfi-

tana az óh nép rendelkezésére, meg lelkiismeret-altatónak Szigetvár összes műbor készletét csapra üttetné.

Ott lesznek a mi táborunk képviselői, ott lesz maga Kossuth Ferenc, ott lesz Komjáthy Béla, Meszlény Lajos, Eötvös Károly, Justh Gyula, ezek majd fölvilágosítják a választókat, hogy milyen csúf dologra akarják megvásárolni az ő szavazataikat, hogy képviselővé tegyenek egy olyan embert, aki lehet tetőtől-talpig gavallér, de minden csepp vére idegen, a kire nézve ez a föld, ez az ország is idegen, aki csak a föld hasznát élvezi, de a néppel csak akkor áll szóba, ha rajta és általa emelkedni akar.

A Bánffy támogatók táborára ugyanis nagy, a kormánynak sincs tehát valami nagy szüksége növelni ezt a hadat olyanul, aki szintén kíván valami ellenszolgáltatást. Igaz, hogy a Biedermannoknak nem kell hivatal, nem kell pénz; de kell szereplési kör, kell magyar főnemesség, amit ilyen uton-módon könnyebben megszerezhet magának, különösen ha a husosfazék körül engedni többi mameluk-társait lakmározni s nem kíván belőle részt magának.

Nem akarunk próféták lenni, de annyit mégis előre ki merünk nyilvánítani, hogy az eddigiek után Biedermann bukása biztosra vehető, csak azok a képviselők tudják fölkelteni a nép büszkeségét és önértékét, ami hogy teljesen sikerüljön nekik, szívünkben kívánjuk.

Hírek.

Pécs, 1897. április hó 5.

Tavaszi és társas egyebek.

Van szerencsém bemutatni a Tavasz és társai céget. Azt hiszem, mindnyájan jól ismerik, bár a világ legfiatalabb cége. A főnök az mindig Tavasz volt, sohasem hívták másképp, s a Teremtőnek, mikor a saját lábaira bocsájtotta őt, nem kellett az egyéb beruházások mellé még ötven krajcárt is megreszkiznia, csak hogy az ő szerelme-

korba átlépő századnak küdelmét a dézsma és urbér eltörléseért, a felekezetek közt való egyenlőségeért és viszonyosságért, az országgyűlésnek Pestre való áthelyezéseért, a magyar udvartartásért és a magyar becsületének jogáért senkisé sem tolmácsolta abban az időben annyi tudással, annyi melegséggel és szeretettel, mint Kölcsey Ferenc.

Nagy és halhatatlan becsü védírata a Wesselényi- és közjogi dolgozatok az erdélyi unio érdekében, melyekkel az ujkori Magyarország két sarkalatos bástyájához, a sajtószabadsághoz és az államegységhez hordta ő a becses anyagot, a magyar jogélet és publicistika legelső rendű bajvivőjává avatták őt. A hajdankornak korszakról korszakra szálló képeiből kiformalva azon tanúságok által és kiszinezve azon vágyak által, melyeket egy nemzedék áhitattal vess át a másiktól: e képekből, tanúságokból, vágyakból, a közös élet fentartásának és a közös önértéknek ezen hagyományos ösztönéből keletkeznek a nemzeti ideálok. Nem egyebek tehát ezen ideálok, mint láthatatlan, de érző, ható és cselekvő áramlatok a nemzet testében, melyek egyedről egyedre, tömegről-tömegré közvetítik az összetartozandóság érzetét, a szenvedésnek és reménységnek közösségét. Az együtt érzésnek ezen áramlása észrevétlenül működésükben fejlesztik azt a gondolatot, hogy

könnyelmű, csapongó fiát Tavasznak hívhas-sák. S ennek a tavasznak vannak társai. Amint az első fecskének társai, az első hófehér napernyő, s az első szalmakalapnak a gyöngyvirágcsokor, azonképp társa a Tavasznak az utolsó zsúr. Ez is a csálhatatlan időjósok közé tartozik, azzal a különbséggel, hogy ez egymagában is jelentkezhetik, így is hisznek neki; az első fecskének azonban párosával, négyesével kell járnia, mert egy fecske nem csinál tavaszt. És éppen így nem csinál egy fehér napernyő és egy szalmakalap — nyarat.

A kalendáriumszínalók is hiába konkurrálnak vele, amíg zsúr van, addig nincsen emberfia, aki elhigye a félhivatalos jelentést, hogy itt a tavasz. Mert a kalendárium csak félhivatalos, az utolsó zsúr egészen hivatalos. Pedig alapjában véve, milyen kevés köze van az utolsó zsurnak a tavaszi napsugárhoz, ibolya illathoz.

Hiszen a nagy gonddal ruházkodó kisasszonyok sem a kikeletről beszélgetnek, hanem a legutóbbi botrányról, vagy a legközelebbiről. Megszólhatnak mindent és mindenkit és őszintén sajnálják, hogy egy évig nem lesz több ilyen pompás alkalom a pletykázásra, szapulásra. (Mert nyáron új barátöngyel, a fürdő ismeretségekkell foglalkozni.)

Azután hamarjában egy kis üzleti heti szemlét állítanak össze arról, hogy farsangon át hogyan fogyott a petrezselyem és a jeggyűrű. Azok, akik hivatalosak az utolsó zsúrra, természetesen még téli ruhában jelennek meg, annál könnyebben kritizálhatják a „tavaszi divatot,” amely még nincs, de már kísért a korzón magas szabásu kabátok képében, melyeknek színe vagy fehér, vagy piros, amint az izlés diktálja.

Szóval a zsúroknak vége; ma még thea sonkás szeletkével, holnap pedig már fagyalt karlsbadi ostyával.

Különbben kár érzénykedni annak bizonyítására, hogy a tavasz és társai lényeg léteznek, nem esupán mesékben — bizonyítják ezt az egyebek. A városkazi örök könnyű bluzban járnak, sőt még a katonákat sem állítják ki szabad ég alá asztalt, padot surolni. Minek? Tavasz van. Most már egy infanteristának sem fagy le a keze! A méhek kiröptültek házaikból s vasszorgalommal munkálnak együttesen a mindnyájuk javára, a biciklisták pedig vaskerekeznek.

Kellene e ennél fényesebb bizonyítékok Tavasz és társai létezésének bebizonyítására?

mint önálló lények alkatrészei vagyunk egy nagyobb egységnek s e fejlesztés intenzívebbé teszi a hazához való ragaszkodást. A melyik pillanatban megszünik a lelki közönségnek ezen áramlása, képzeleteinkből, azonnal elmosódnak a hajdankornak képei, tanúságai, vágyai és dicsőségei, érzéseink megzavarodnak; jogaink és kötelezéseink egyensulya felbomlik és a haza eszményi fogalma leomlik régi polcáról és helyét egy gazdasági organizmus hálózata foglalja el. Ugy látszik, mintha vakon sietnénk e szomorú uton előre. Mintha már nem áldozni járnánk a haza templomába, hanem ügyleteket kötni, mintha már nem az ideálok szent igazságai képeznék az együttérzésnek féltett kapcsait, hanem az egyéni érdekeknek mohó kielégítése. Óh, ha ilyen lesz a jövő, akkor ne érjem meg azt az időt, mikor a magyar ifjuság ábrándjaiba nem lesz beszöve a haza képe és midőn a magyar férfiak és magyar nők életösztönei nem lesznek összeforrva a hazának létfeltételeivel.

De talán sőténen látok; talán megteveszt az, hogy a napi küzdelmek forgószélben egy kóválygó porszem vagyok én is és mivel benne vagyok, nem láthatok elég tisztán; talán az a körülmény, hogy századunk a népek véres erőfeszítése dacára sem váltotta be ígéreteit: a hazafisági mér-

Naptrend 1897. április 6-án.

Naptár: kedd, apr. 6. — Róm. kath.: Cölös-tén. — Prot.: Cölöstén. — Görög kel. (márc. 25.) Gy. ol. B. A. — Zsidó: Nisan 4. — Nap két 5 óra 18 perckor; nyugszik 6 óra 19 perckor. — Hold két reggel 2 óra 35 perckor; nyugszik éjjel 11 óra 18 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 12 Celsius fok meleg; légnyomás 740. — Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint hűvös, borús idő, és helyenkint csapadék várható.

Színház: „Gyimesi vadvirág.”

— (Vörös-kereszt-egyleti közgyűlés.) Az országos vöröskereszt-egylet pécsi fiókjá és baranyamegyei választmánya tegnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését a belvárosi fiúiskola nagytermében, melyet ez alkalomra igen nagy érdeklődő közönség töltött meg. Szeredy József dr., apátkanonok, mint elnök megnyitván a közgyűlést, megnyitó beszédében előadta, hogy Sávelel Kálmánné egyleti elnöknőnek az egylet körül kifejtett buzgalmaért leérkezett legfelsőbb elismerést személyesen adta át a kitüntetettnek s ennek a jelentésnek kapcsán a közgyűlés Sávelel Kálmánné elismerését és bizalmát fejezte ki. Következett Oberhammer Antal titkárt terjedelmes és nagy buzgalomról tanuszkodó titkári jelentése, melyből szomorú jelenségkép említjük meg, hogy az egylet körül nem érezhető a nagyközönség részéről az a pártfogás, melyet ez a humánus egylet megérdemelt. A jelentés ki is emeli, hogy az egylet hivatását és a megérdemelt pártfogást csak egy esetleges háború fogná feloldítani; addig is azonban a megyei fiókokat teljesen újra szervezi a választmány s felhívást fog közzétenni, ugy helyben, mint az egész megyében, a nagy közönséget az egylet támogatására híván fel. Különbben a pécsi fiók-egylet és a megyei választmány már eddig az elsőrendű fiókok közé tartozik, s a választmány 2761 frt, a pécsi fiók pedig 3640 frt törzsvagyonnal rendelkezik s ha a vidéki fiókok is oly tevékenységet fejtenének ki, mint a pécsi fiók, ugy e vagyon mihamar megkétszereződne. A titkári jelentés tudomásul vétele után a választmányból kilépő 10 tagot ujabb 3 évre ismét megválasztotta a közgyűlés s az indítványok során elfogadták Sávelel Kálmánné azt indítványát, hogy a központ felhívassék, miszerint ne terjedelmes évi jelentéseket, hanem csak kivonatos időszaki jelentéseket adjon ki s ezekben az egylet céljait ismertetvén, azok minden egyes

ték alkalmazásánál is megzavarja a biztos itéletet. Ime látjuk, hogy a rendi korlátok ledöntése után és a sajtó felszabadulása és a képvisleti rendszer meghonosítása mellett is bizonytalanság és válság fenyegeti az egyetemes szabadságot. Látjuk a militarizmus korlátlan fejlesztését, a személyes uralomnak előtérbe nyomulását és az államot, mely a vagyonnak, a haladásnak, egyéni boldogulásnak jóformán minden erőforrását kezéhez ragadta, hogy azzal tetszése szerint jutalmazzon, vagy büntessen. Nem ilyen kilátásokat tápláltak e század hajnalán. Csoda-e, ha ilyen csalódások mellett kételyek támadnak az irány helyessége felett? Csoda-e, ha nőttön nő az elégtelenség, látva, hogy a minden szabadságot ígérő hazát miként nyomja háttérbe a mindent lefoglaló állam.

De higyjük a jobbat! Ó, akit ünnepe-lünk, arra tanít, hogy óvakodjunk leroskadni a szerencsétlenség napjaiban! Higyjük, hogy a válság csak átmeneti, csak az új művészetek, új formák és új eszközök hozták ki a sodraból a sokaság leikét. Higyjük, hogy a válságnak nincs más oka, minthogy a megélhetés problémái más alakot öltöttek és a megszokásnak régi elemei értéküket veszítették. Ismeretlen kereseti ágak borítják el a nemzeti munkásság utjait, s mi botorkálunk, mert életszerveink nincsenek a feladat-

tagnak megküldessenek, mert sokan vannak, kik tagjai az egyletnek ma is, a nélkül, hogy annak céljaival tisztában volnának. S ezzel a közgyűlés véget ért. Mi a magunk részéről is ajánljuk a vereskereszt-egylet pártolását a nagy közönség figyelmébe. Hiszen alig van család, ki érdekelve ne lenne s azt az évi 1—2 frt tagsági díjat ne hozná meg csekély áldozatul azért, hogy esetleges háborubban fiaink a vereskereszt-egylet ápolói keze alatt gondos ápolásra és segítő enyhítésre találjanak. A vereskereszt-egylet a leg-humánusabb célt szolgálja, a háborubban követi a katonákat és ápolást, segítséget nyújt a sebesülteknek; illő tehát, hogy olyan pártfogásban részesítse a nagy közönség, mely megnyugtató bizalmat adjon mindnyájunknak, hogy a háboru esetén fiaink humánus bánásmódra és ápolásra fognak találni az egylet részéről!

— **(A kath. kör fölolvasó estélye.)** Vasárnap volt ebben az évadban utolsó fölolvasó estélye a kath. körnek, melyre ismét a megszokott nagyszámu hallgatóság jelelt meg. Dr. Igaz Béla, szeminárium tanuló felügyelő tartott ezuttal fölolvasást a vallásról és társadalomról. A fiatal, kellemes megjelenésű fölolvasó rokonszenves hanghordozással és a gyakorlati életből merített tapasztalataival jól színezett előadása iránt hallgatósága kiváló érdeklődést tanúsított. Leplezetlenül feltárta, hogy elégtelenségünknek és összes társadalmi bajainknak főoka a vallásosság alapult szeretetnek hiánya. Nem járunk azon az úton, melyen az erkölcsi jólét és társadalmi béke magaslatára juthatnánk. A mai művelt ember fél a vallásosság hirbehozásától, mintha a jámborság és Istenfélelem szegyen volna. Nagyon szűkkörűnek tartja azon műveltséget, mely nem a vallás alapján épül; mert a valódi műveltség a lélek nemességében áll, amilyenné azt egyedül a vallás teheti, mely az embert igazi életpályájára megtanítja. A vallás alapja az erkölcsi és értelmi műveltségnek, mely tudományok és művészetek felvirágzásában nyilvánul. Ha valaki az erényt és becsületességet mindennél többre becsüli, akkor az nem barbár, hanem művelt, erkölcsi értéke pótolja szellemi és társadalmi műveltsége hiányait. Kézzelfoghatóan illusztrálja ezen állítást dr. Korotnai hirhede vált elszomorító, undok példájával, kinek minden társadalmi műveltségi kelléke megvolt, de hiányzott a valláserkölcsi műveltsége: tehát nem volt nemes, igazán művelt. Kárhoztatja az olyan

hoz idomulva. Higyjük, hogy ez nem a korszak hibája, hanem a mi gyengeségünk, fel-fogásukat megelőzte az idő, erkölcsünk miatt inognak. Az a különben természetes vágy, hogy alkalmazkodjunk az átalakult életrendszer feltételeihez, kissé nagy mohósággal nyomult előtérbe és kicsapott a rendes mederből, úgy jártunk, mint a ki attól fél, hogy éhen marad: túl terheltük magunkat a modern élet ideáival, de ne csüggedjünk. Kövessük őt, a ki így szólott: hagyjatok engem remélni. Eljön egy új nemzedék, mely szárnyait már az új korszak levegőjében bontja szét, majd ez megleli, „honját a hazában“. Ez nem fog ingadozni a kötelességek és érdekek között, izmait meg-edzi az élet, lelkét megedzik a példák. Elhalad a Duna partján és sorba látja a Széchenyi, Deák, Petőfi, Eötvös szobraikat, majd a Kossuth Lajosét is, és látni fogja a várba a honvédelemet. Aradon a vértanúkét és elzarándokol Nagy-Károlyba, hogy láthassa Kölcseyt is. Így tanul hazaszeretett, kötelességet e szobrok lábainál és így formálódik jelleme. Mi, kik felállítjuk a szobrokat, a jövő nemzedék számára, birtokba vesszük az időt és lefoglaljuk a történelem igazságait.

A nagy emberek szobrainál megelevenül az emlékezet, fogékonyvá lesz az elme

műveltséget, mely úgy szerez ismereteket, hogy kiöli a lelkiismeretet. Pedig műveltség és vallásosság nagyon szépen elférnek együtt. Ami a lélek képén vallásos tökéletesség, az a valódi műveltség csak emelni tudja, megfontani nem; azért nem félti a vallást a műveltségtől. Ecseteli, miként a keresztény tudomány a vallásos művészetet a legmagasabb műveltség kényes műizlését is ki tudja elégiteni. Majd ráolvas olyan művelt egyénekre, kik ugyan lelkiismeretük rejtekében tisztelik vallásukat, ápolják a hitet, de ennek külső nyilvános megvallásából, a mennyit csak lehet, lealkusznak. Igazi művelt ember nem lehet vallástalan. Ezt nemcsak br. Eöt vős idevágó gondolattörredékével, de több a történelemből vett példával bizonyítja. Nincs nyomorultabb teremtés a világon az olyan embernél, ki magasabb lény örökös hatalmát elismerni nem akarja, vagy hinni nem képes; mert a vallás tökéletesen pótolja a filozófiát, de a filozófia a vallást nem. Igen szépen kifejti, miként tegyük meg mindent, amivel Istennek, magunknak, embertársainknak tartozunk. Ez által a magunk boldogságának előmozdítása mellett a másokét is elősegítjük. Majd pedig Socrates és Plato bölcselkedéseire hivatkozva, végül a nőkhöz fordul, kiktől várja első sorban a társadalom valláserkölcsi alapjának megvetését, fejlesztésének údvös módni nyilvánítását. A fordulatokban és meggyőző érvekben gazdag és mindamellert idő tartamára 40 percre kimért tanulságos fölolvasást mindvégig feszült figyelemmel kísérte a nagy művelt közönség. A szellemes fölolvasó méltó elismerést aratott a nyújtott szellemi és erkölcsi irányu élvezetért.

Utána Cankl Mici zongorán kísérte Zeleny Saroltát, ki dr. Vajdics Alajosnak dr. Résbányai József szövegére irt Ave Mariáját énekelte nagy hatással. Ugy a szereplőket, mint a szerzőt zajosan megéjeneztek. Remekelt Baghi Gyula is, ki a közönséget ugyasmólván magával ragadta Várady Antal remek szépségű Stella Marisával. Szünni nem akaró taps és éljen jutalmazta a kitünő organummal, rendelkező szavalót. Záradékkul a kör tagjaiból alakult énekhar Hoffer K. vezetése alatt magas műizlésű színezéssel nagy hatással énekelte Beethoven Isten dicsősége című négyesét, mely után szünni nem akaró, riadó elismerés követte a kis rátermett művész gárdát. Ezzel a kiválóan jól sikerült estély befejezését nyert.

és tettvágygyá lesz a kötelességérzet, a kegyelet törekvéssé fokozódik, hogy megközelítsük nagyjainkat, ha nem is tehetségben, de legalább szándékban. Látni a kegyelet szobrát annyi, mint megnemesedni. Hadd hulljon tehát le a lepel, hogy lássuk őt! (Megtörténik.) Ime Kölcsey Ferenc! Ilyen volt ő. Jól megnéztétek, ilyen szilárd és ilyen örökéletű, mint ez az érc. Tekintetek ezen szoborműsima vonalaira; mintha szelid költészetének lágy hulláma ringatná lelketeket. Néztétek ezen anyagnak szokatlan súlyát, ilyen súlyos volt ő a köztanácsban mindig. És miként e szobor, olyan nyugodt volt ő a megfontolásban, olyan plasztikus a kifejezésben, olyan erős az érvelésben, olyan hallgatag a türesben és olyan méltóságos a közpálya viharai között.

Mikor letette lantját, hogy egész odaadással merüljön el a publicisztikában, elmondhatta volna róla:

„Körülte és mellette vannak
Romjai sok törött sóhajnak
Szárnya szegett dalok.“

Mikor pedig végképpen elhallgatott, mikor a tollat örökre kihullatta kezéből és úgy szólván a szószékről lépett a sirba 48 éves korában: hozzá méltó sirversben jaidult fel a költő:

— **(Ünnepélyes eskü)** folyt le vasárnap délelőtt a buzatéren nagy katonai parádával, hol is a néhány héttel ezelőtt bevonult s kiképzés alatt álló 300 honvéd pót-tartalékos tett fogadást zászlójára, hogy életét és vérét a királyért és hazáért bármikor kész feláldozni. A szabadban felállított s szépen díszített kápolna sátorban Magenheim József belvárosi plebános mutatott be az Urnak áldozatot, majd tartott lélekemelő, zengzotes beszédet az ujonan felekedőeknek. Lelkes szavakkal buzdította a hon leendő támaszait az eskü szentségével kapcsolatos hazafiúi köteleességekre. Jelen voltak Zurna Károly cs. és kir. tábornok a 82. honvéd gyalog dandár parancsnoka, továbbá Cankl alexredes a helybeli 52 ik ezred zászlóaljának parancsnoka és Kiss Zsigmond alexredes a 19. honvéd ezred parancsnoka, kik előtt is a honvédcsapatok vidám sene szó mellett eléptettek az ünnepély bevégeztével.

— **(Választási mozgalmak Szigetvárott.)** Megkezdődtek ismét a még el nem felejtett dinom dánom és vigadozások, no meg az alkotmányos és hivatalos kötelességgel járó korteskedések, melyek a régi jó időkre, asokra a szép regényes szolgabíró választásokra emlékeztetnek. Egyik falragaszt a másik követi, zöld, sárga, piros, minden elképzelhető színben és formában. Egyik Biedermann Ressel aláírásával el látva Abbaziából kelteve, melyen legnagyobb sajnálatára kénytelen kijelenteni, hogy személyesen, illetőleg élőszóval nem mondhat köszönetet az ujabban megnyilvánult bizalomért, hanem csak így papíron. Vasárnap délelőtt a kormányparti választók a „Korona“ nagytermében értekezletre gyűltek össze és a választásra szükséges intézkedéseket megbeszélték, melynek végeztével, mint rendezesen, a jól terített asztalnál pihenték ki a munka fáradalmait. De ezek után a 48-as függetlenségi párt sem maradhat nyugton és nem is nézheti a lánas sietséget összetett kezekkel. A régi lobogókat ismét kitűzték és kikiáltották Olay Lajos újlag jelöltnek. A napokban Dobzán pártértekezlet volt, hol már Olay Lajos is jelenvolt, ki tudomására adta az értekezletnek, hogy Kossuth Ferenc hó 9-én a kerületbe érkezik, de nagy elfoglaltsága miatt csak Hobol, Lakócsa, Darány, Dombó, Szulok és N.-Dobza községeket fogja meglátogatni. A kerület többi községeit Olay Lajos társaságában Komjáthy Béla, Eötvös Károly, Hentaller Lajos, Justh Gyula, Dr. Tóth János és

„Meg ne ijedjete! A haza földének szive dobbant fel,
Kölcsey sírjától keble örökre sebes.“

Eszméi győzelmét, melyekért oly nemes hévvel küzdött, nem érthette meg. Az ő vetését egy újabb nemzedék aratta le. Az ő osztályrésze a fáradság, a munka, a szívós ragaszkodás és a jövőd előkészítésével járó szenvedés volt. Járjatok el gyakran e szoborhoz és olvassátok szorgalmasan az ő műveit. Senkiben sem lüktetett erőteljesebben a közpálynak két nagy szüksége: az erkölcs és a művészet. Senki se tudta jobban, hogy művészet nélkül a közélet durva; erkölcs nélkül tisztátalan. Hazafiságot a Catók romjaitól, művészetet Hellasztól tanult. Az ő hazafisága nyugtalan, tüzes, gyakran háborgó és mindig önzetlen. Ezzel szemben művészetének nyugalma és csöndje van, miként egy nyári alkonyatnak. Tanuljatok tőle szép formát, mely megkönnyíti, majdan légiessé teszi az élet terheit; és tanuljatok erkölcsöt, mely gazdaggá teszi a legszerényebb élet tartalmát is. A póriassá lett közviszonyok országutján ne feledjétek Kölcseyt, a ki mindig választékos és mindig tartalmas volt, s szép lelkének harmoniájában egyaránt kielégítette a szívnek és elmének szükségeit. Járjatok e férfiúhoz iskolába!

Meszlényi Lajos orsz. képviselők fogják meglátogatni, hogy az eltántorított és magukat, mint most mondani szokás, baromként eladottakat visszatérítsék a becsületes igaz utra és eszébe juttassák minden igaz magyarnak, hogy talán ez az egyedüli joga, mely felett kizárólag maga rendelkezhetik; erre vigyázzon és ne vigye áruként a vásárra, hogy ujjal lehessen rájuk mutatni: ni ennek a bőre eladó, vagy talán már el is adta. De ennél még fontosabb események is történnek nálunk Zrinyi Miklós és fészkeiben. Nem kell nekünk Zágrábba menni, hogy szemtanuja legyünk a magyar nemzeti tricolor meggyaláztatásának, mert ezt megláthatjuk itthon is. A napokban egy megkopasztott zászló rud ékeskedett egy házon, ha jól emlékszem, írja tudósítónk, ápril 1. volt, de azt még sem hittem, hogy ez a rud úgy lett kitéve, jelezni akarván az arra menőknek a bolondok napját. De csakhamar megtudtam, hogy akkor éjjel kopasztották meg a rudat, ille tőleg fosztották meg díszétől, s a sok kérdészködésre a háztulajdonosok csak azt felelhettek, mert Olay Lajos neve tündöklött rajta. És most azt gondolják a jámbor atyfiak, hogy ezen piszkos tettük által csak Ólayt sértik, pedig nagyon csalódnak, meggyalázták, lábbal tiporták egytálat a magyar nemzet zászlaját az ország szimbolikus képét, sőt mi több, ezt magyarok tevék, nem pedig mint a horvát fővárosban idegenek.

— **(A pécsi sertés hizláló részvénytársaság)** tegnap délelőtt tartotta évi közgyűlését a kereskedelmi kamara helyiségében, melyen a részvényesek megfelelő számmal jelentek meg. Az igazgatósági jelentés leginkább azokkal a súlyos viszonyokkal foglalkozik, melyekkel a társaságnak a múlt év folyamán küzdenie kellett, midőn a nagyban grasszáló sertésveszély folytán a forgalom a minimumra csökkent. A sertésszállásokban, melyek 6—7000 drb. sertésre berendevék, átlagosan csak 6—700 drb. volt elhelyezve. Ily körülmények közt az is örvendetesnek mondható, hogy a társaság a mérleget veszteség nélkül zárta le, sőt még 140 frt tiszta nyereség mutatkozott. Leginább a társaság részéről üzemben tartott gőzmalom forgalma egyenlítette ki a hiányt, mely már igen szép exporttal is dicsekedhetik. Osztalékról természetesen szó sem lehet, sőt a jövő évre sem, mert a társaság a forgalmi tőke fölemelését határozta el. Végül a felügyelő bizottságba Ullmann M. Károly és Alt Jakab mellé Mattyasovszky Jakabot megváasztották és az igazgatóságnak a szokásos fölmentvényt megadták. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **(Utólagos elismerés.)** A milenniumi kiállítás pécsi kerületi bizottsága összes tagjainak, valamint az egyes helyi bizottságok elnökeinek részére ma érkeztek meg, számszerint 80 darabban, a királyi elismerést tartalmazó okiratok, melyeket Dániel Ernő b. kereskedelmi miniszter irt alá. Az egyes érdekeltek a napokban fogják kézhez venni a kamara utján okleveleiket.

— **(Kinevezés.)** Gróf György Mária uradalmának bérlője Strasser Zsigmond kinevezte Zsitnyánszky Béla gazdatisztet kis-perkáti intézőnek Fehérmegyében. A kinevezett fiatalember középiskolai tanulmányait itt Pécsen a főgimnáziumban végezte.

— **(Eljegyzések.)** Spányi Leo dr., szegzárdi ügyvéd, eljegyezte Pirnitzer Idát, Pirnitzer Antal kereskedő leányát. — Rubinstein Adolf, szegzárdi kereskedő, a napokban váltott jegyet Adler Jettivel, Adler Lipót dr., bajai rabbi leányával. — Berec József, a „Pécsi kölcsönös segélyező egyesület“ tisztviselője szombaton jegyezte el Ehn Antónia kisasszonyt.

— **(Temetés.)** Kirilla Viktor irt. rendű áldozár temetése tegnap délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe. Előző-

leg halál hírére Schneider István felügyelő igazgató intézkedése folytán az összes iskolákra kitétték a gyászlobogót, azonkívül az irtalmasok tornyán lengő szomorú jelvény hirdette a társház veszteségét. A polgári kaszinó és kath. kör, melyeknek a korán megboldogult tagja volt, szintén kitétték a gyászlobogót. Azonkívül a felsővámház-utcai népiskola tanítótestülete, mely testületben mint rendes hitoktató működött, szép koszorút helyezett a ravatalára és a szeretett kartársától vasárnap délelben Szelmán Győző igazgató vezetése alatt elbucszott a testület. Schneider István felügyelő igazgató felhívására a városi nép- és polg. iskolák tanítói teljes számban testületileg vonultak le a hatottas házhoz a végtisztesség megadására, amidőn az emberáradat sűrű tömegekben lepte el az irtalmasok háza előtti teret. Ott voltak: a főgimnáziumi tanári kar teljes számban Incédy Dénes igazgató vezetése alatt, a főreáliskola tanári kara képviselőleg Dischka Győző igazgató élén. Az ipariskolai bizottság tagjai, Kündl József kölc. egyf. vezérigazgató, mint elnök, vezetése mellett, az ipartestület tagjai, a tanítóképezde tanári kara Döbrössy igazgatóval, az ügyvédi karból számosan Egrý J. vezetése mellett, a keresk. kamara tagjai, a város tisztviselői kara a polgármester és főjegyző vezetése alatt, a polgári kaszinó képviselőleg, a kath. kör számos tagja Kelemen Mihály nyug. fő-törzsorvos, Hanay Gábor kanonok és Gehardt Ferenc pénztárnok kiküldöttek vezetése alatt. Továbbá a kir. törvényzék Sávél Kálmán kuriai bíró, elnök képviselőleg, a kir. tábla tagjai Blaskovich elnökkel, a kath. legényegylet ifjusága gyászlobogóval kísérve a pártoló tagoktól, a posta- és pénzügyigazgatóság élén főnökeikkel, a papság, Ferencrendiek stb. A halott beszentelését Troll Ferenc káptalani helynök nagy segédlettel a templomban tartotta, a ki dacára a kellemetlen időjárásnak a temetőbe is kikísérte a koporsót. A templom zsufolásig megtelt résztvevő közönséggel, nemkülönb az egész tér, hogy a menet csak nagy nehezen törhetett utat magának. A koporsót a rendház tagjai kísérték és véget alig érő női közönség. Ebből látható, hogy egy bár szerény, de hivatása magaslatán álló szerzetes férfiú rövid idő alatt is mily népszerűsége tehet szert, mely általános részvét és végtisztességadás szolt annak a városunkban hervadhatlan érdemeket szerzett irtalmasrendű testületnek is, mely pótolhatlan veszteséget szenvedett az elhunytban. Ma reggel gyászmise volt szintén nagy segédlettel az irtalmasok templomában, melyet Simon Lajos hitoktató tartott, mely isteni tiszteletre is megtelt a templom intelligens közönséggel. Libera alatt a rendtársak gyertyával kezükben könyezve álltak körül a ravatalt, mi az ájtatos közönséget mélyen megindította. Elhangzott az utolsó requiescat in pace is, mely a pihen honába kísérte az elköltözöttet; de emléke még sokáig élni fog őt szerető tanítványai, rend- és kartársai körében. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **(Ösztöndíj kiosztás.)** Néhai Farkas István volt pécsi ügyvéd rendelkezése folytán a tanítványait a leghazafiasabban nevelő tanár, vagy tanító kijelölésére és az ösztöndíj odaítélésére holnap (kedden) d. e. 10 órakor jön össze a bizottság a városháza közgyűlési termében, hogy sorahusás utján döntsön azon intézet fölött, melynek kebeléből egy egyén fogja szavazás utján az alapítvány körülbelül 80 frnyi kamatát megnyerni. Az ösztöndíj nyomban ki fog szolgáltatni.

— **(Gyufaoldatot ivott.)** Farkas Teréz Simon Jánosné, városi szőlőtelepi vincellér felesége, ma reggel Bálics utca 27. szám alatt lakásán, öngyilkossági szándékból, gyufaoldatot ivott. Vagy hat csomag

gyufát oldott fel egy fazék visben és az oldatot felhajtotta, tetsét azonban mihamar megbánta, mert maga ment be a városi kórházba, a hol ápolás alá vették. Hogy miért akart öngyilkos lenni a fiatal asszony, kinek három kis gyermeke van, nem tudják.

— **(Lábát törte.)** Szerencsétlen baleset érte tegnap délután a sörház-utcán Kőrmen di N. pécsi lakóst. A kövezetről véletlenül oly szerencsétlenül csuszott le, hogy lábát törte. Hozzátartozói bevitték ápolás végett a városi közkórházba.

— **(Az első cs. és kir. udvari szeszfinomító Ausztria és Magyarországban.)** A Cognac különlegességei Quarnero Brandy-ja által ismert Pfau és Társa, fiumei és párisi (8 Place de l'Opera) cég cs. és kir. udvari szeszfinomítónak neveztetett ki.

— **(A pécsi műkedvelők egyesülete)** szombaton este szépen sikerült estélyt rendezett a „Hattyu“ nagytermében. Az estélyen egy bohózatot adtak elő Bálint Ferenc, Nagy József, Petrovics Nándor, Feil Gyula, Kallupka Nándor és Mittinger Vilmos igen ügyesen. Azután Hoff Antal és Mittinger Vilmos szavaltak s végül volt énekelő-előadás is. Az estélyt tánc fejezte be, amely csak a reggeli órákban ért véget.

— **(A pécsi általános munkásbetegsegélyező pénztár)** tegnap délután 3 órakor tartotta a városháza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést, melyen az iparhatóság képviselőleg Reeh György, rendőrkapitány volt jelen. A közgyűlés napirendjének első pontja volt a múlt évi zárszámadás és vagyoni kimutatás felolvasása. A zárszámadás szerint a múlt évi bevétel 7494 frt 81 krajcárt tesz ki, a kiadás pedig 6807 frt 51 krt; pénztári maradvány tehát 687 frt 30 kr. A vagyonskimutatás szerint a pénztár tényleges vagyona 6430 frt 52 kr, a mi a múlt évben 800 frt vagyonszaporulatot mutatott fel. A felügyelő bizottság jelentése után a pénztári személyzetnek a felmentést a közgyűlés megadván, következett a napirend másik pontja, a választások. A választás előre elkészített szavazólappal, titkos szavazással ejtetett meg, s beválasztották az igazgatóságba 3 évre munkaadó rendes tagokul Kész István, Gebauer György és Örtl Győző, 1 évre Gundi György; a munkások közül Kubicsék János, Bäcker Mihály, Chwatlina Vendel, Reiszig Ferenc, Lum Ferenc és Albaca Ede 3 évre, Pravica János és Dietrich János 1 évre. Póttagokul Rösler József, Rupp János és Kocter Ferenc munkaadók; továbbá Bauer Ádám, ifj. Alt János, Schunk József, Pallér Mihály, Raugl János és Nánási Gyula munkások. Ezután a felügyelő bizottságot választották meg; melynek rendes tagjai lettek Schnell Gáspár és Varga József munkaadók; Schönbach Ede, Oberhuber János, id. Heffinger Nándor és Spittka József munkások; póttagjai pedig a munkaadók közül Dienes György és a munkások közül Reber Mihály és Rottenbiller János. Végül a választott bíróság megalakítása következett. Rendes tagok lettek Romeisz György, Bieber József és Keil Ferenc munkaadók és Óvári József, Böhrer András, Dora Márton, Pauschek Nándor, Pfeifer Péter és Török István munkások; póttagok a munkaadók közül Alt Ádám és a munkások közül Janszki Ede és Nőre János. Ezzel a napirend kimerítettén, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Vugrencsics Jenő és Kapots Ferenc küldetvén ki, a közgyűlés négy órakor véget ért.

— **(Szocialisták gyűlése.)** A szocializmus egypár helybeli demagógja a tegnapi napon ismét megkezdte az ugynevezett „négyülések“ tartását, mely körülmény ezután majd egy-egy alkalomra fog szórakozást fog nyújtani egy csomó embernek, melylyel a vasárnapi délelőttök unalmát agyonüssö-

S mi lett volna más e gyűlésre kitűzve, mint az általános választási jog és május elsejének a jelentősége? Hiszen ez a két tárgy az a varázspáripa, melyen az a pár helybeli szocialista agitátor, ki csak így maradhat felszínen, nem vegyül el a mob közé, lovagolni szokott. Csakhogy — különösen a tegnapi gyűlésen — nagyon gyenge lovasoknak bizonyultak ő kegyelmeik, a kik minden agitátor elengedhetetlen tulajdonságát — a szó hatalmát is nélkülözik. A félig megtelt Tornacsarnok hallott megint nagyhangú követeléseket és erős fogadkozásokat, de nem hallott egy valamire való értelmes beszédet sem. Pedig beszéltek Szabó József, Szikora Ferenc, Hanko M. a helybeliek közül és Jurisics N., budapesti önkiküldött, a ki bizony nem mutatta meg a „szónoklatával“, hogy a fővárosi matadorok közül való. A beszédekben különben új tónus is jelentkezett; a földműves munkásoknak a szocializmus tévtanaihoz való édesgetése. A gyűlésen — mely tíz óra előtt kezdődött és tizenegy után ért véget — a rendőrhatalóságot Reeh György rendőrkapitány képviselte, Kovács Antal, rendőr-biztos kíséretével.

(**Belehalt a Dunába.**) Mint Dunaföldváról írják, ott a mult hét végén halálos szerencsétlenség történt. A „Tulca“ nevű propellerről ki akart szállni egy Böhmér Bernát nevű, 27 éves, bécsi születésű könyvelő s mikor az átjáró hidra lépett, megcsuszott és a vízbe zuhant. Dacára, hogy rögtön segítségére siettek, már nem tudták megmenteni s mire a hullámokból kihalszák, már halott volt.

(**Előadás a polgári Kaszinóban.**) Holnap (kedden) este 8 órakor Királyfi Pál még egy előadást tart az amerikai viszonyokról; különösen az iparvilágot fogja ismertetni, mire előre is felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Az amerikai nőkről is fog felolvasni Királyfi, kinek előadása után esetleg tánc is lesz. Beléptidij nincs.

(**Késelés.**) Tegnap este Miltényi István és Miltényi Antal, napszámosok, a szigeti országút 63. szám alatt lakó Gál Istvánnal és feleségével összevesztek. Ezek segítségére ment Német József napszámos s a részeg Miltényieket kikergették az utcára. Hanem a két ember nem akarta elviselni a vereséget s Németet meglesték, mikor eltávozott s utána menvén a kiskereszt utcán Miltényi István kétszer nyakon ütötte. Német se vetté tréfára a dolgot, kirántotta a zsebkését s azzal alaposan összeszurkálta a két embert úgy, hogy azokat a kórházba kellett szállítani.

(**Halálozás.**) Gyulai István, aradi könyvnyomdatulajdonos, az „Arad és Vidéke“, című lapjárunknak megalapítója s 17 éven át kiadótulajdonosa, aradi városi törvén. bizottsági tag f. hó 2 án, életének 58 ik évében elhunyt. Temetése szombaton volt egész Arad részvételével.

(**Megszökött rab.**) Március hó 23-án Sás Jánosné, daróci lakosnőtől, a nyitva hagyott szobájából egy esernyő, egy meleg kendő és több ruhanemű ellopatott. A tettes után a dárdai csendőrség erélyes nyomozást indított meg, s sikerült is a tettest Kedves György bezdáni illetőségű rovott előéletű csavargó személyében elfogni és a dárdai járásbíróság börtönében elcsukni. De úgy látszik Kedves György nagyon vágyhatott a szabad lég után, mert április 1-ének éjjelét arra használta fel, hogy az ágy vas szerkezetét szétszedte és annak darabjaival a csendes éjjeli órákban addig vágta az egy téglavastagságú falat, míg akkora rést vág ki rajta, a melyen kényelmesen kibújhatott a rabok udvarára; innét a másfél üles falon át mászott a szomszéd uradalmi főerdész kertjébe, honnét nyomtalanul eltűnt. Munkálata közben, hogy a hulló faldarabok zajt ne

keltsenek, szalmazsákját a fal mellé fektette, s így a lehulló tégladarabok semmi zajt sem okoztak; kényelmesen elvégezte, kivihette, ki is vitte tervét. A börtönőr állítja, hogy reggel 3 órakor foglya még a cellában volt. Valószínű, hogy reggel felé illanhatott el a jó madár, kinek hült nyomait bottal ütötték ki tudja, hol jár azóta!?

Varázsgyűrűk legújabb rendkívül finom, elegans kivitelben, igazgyöngy, rubin, nemes opálokkal ékítve 5 frttól 14 frtig. Legszebb jegygyűrűk, legdivatosabb női órák, lánczok, karkötők, fülbevalók, valódi ezüst evőkészletek, asztali állványok, cukordobozok, gyertyatartók, serlegek, babérszokorok, sétabotok stb. a legnagyobb választékban egyedül

SCHÖNWALD IMRÉNÉL

Pécsen, Király-fő-utca, a Hattyúépületben, szerezhetőek be.

Művészet, irodalom.

○ Váljunk el. A romanticizmus tündérének. Marittának poétikus alakítása után, szombaton Ciprienne szerepében, ebben a csupa hus és vér, csupa szenvedély és lángolástól áthatott mai korbéli fiatal asszonyka szerepében láttuk szombaton este Csillag Terézt, kit remek koszorúval tüntettek ki tisztelői. A vendégművésznő minden szavában csillogtatta azt a nagy, szívekig ható tehetőséget, mely csak egyedül isteni adományból származhatik s a gyakorlat és temperamentum nem létrehozni, legfeljebb ha tökéletesíteni bírja. A nézőtér folytonos derűtségben, emelkedett hangulatban hallgatta végig alakítását, melyet dicséretünk kellőleg nem lehet, azt látni kell és csak úgy lehet szépségét megismerni. Méltó partnere volt a vendégművésznőnek Baghy Gyula, Des Prunelles szerepében s igen jó volt Fűredi is, mint Athemár. Más valaki azonban nem tudott a környezetből kiemelkedni; Bihari pedig olyan lassen és hadarva beszélt, hogy alig lehetett érteni. Node a vendégművésznő briliáns játéka mellett — kinek lett volna gondja a többiekre, csak őt néztük, hallgatunk, gyönyörrel és élvezettel; tapsoltunk neki és meghódoltunk az ő nagy és kedves művészetének előtt. (→)

○ A négy évszak. A fővárosi színházak premierjeinek képét mutatta tegnap este a mi színházunk nézőtere. Hevesi és Hetényinek kedves idilljére nagy és előkelő közönség gyűlt egybe, a színház minden zugában megtelt s még a földszinti állóhely is széksorokkal volt elfoglalva. Bármilyen jó hír előzte is meg azonban a darabot, ez egy magában nem lett volna képes ekkora közönséget vonzani; a fővonzóerőt mégis csak a vendégművésznő, Csillag Teréz a budapesti nemzeti színház tagjának játéka képezte. S akik az ő művészetében gyönyörködni jöttek, nem is csalatkoztak várakozásukban, bármily magas fokra is volt az csigázva, mert Csillag Teréz művészi egyéniségének egész varázsát lehelté bele ebbe a szerepbe, a mely minden esetre bevégzett művésznőt igényel a szerzők intenciójának helyes megtestesítésére, de ennek aztán fényes alkalmat is szolgáltat a teljes erőben való megnyilatkozásra. Mint hebehurgya bakfis az önkéntes oldalán, mint ábrándos menyecské az élet küzdelmeinek kezdetén, mint hű és érzelmes feleség a kiforrott szenvedély derűs alkonyán s mint gazdag kedélyű tisztos matróna gyermekei s unokái szeretetétől környezve — egyaránt elragadó, egyaránt igaz és kedves alakítást nyújtott. A közönség nem is volt fukar tetszésnyilvánításaiban, minden felvonás után sajnos tapsolta ki s ez a lel-

kesedés a harmadik felvonásbeli velencei jelenet után oly elemi erővel tört ki, hogy a vendégművésznőnek hétszer egymásután kellett a lámpák előtt megjelennie, a negyedik felvonásban pedig egy szép ezüstkoszorúval lepték meg pécsi tisztelői. — Bihari is jól megállta helyét a kitűnő művésznő mellett, s ha itt ott volt is némi fogyatékoság észrevehető játékán, ez is nem annyira az ő gyengeségének, mint inkább partnere bevégzett művészi erejének tulajdonítható. A darab többi szereplői mind csupa mellékes epizódalakok, de ezek személyesítői is, különösen Benkő Jolán, Polgárné és Gyarmati, dicséretes buzgalommal iparkodtak az összehatás sikeréhez hozzájárulni.

TÁVIRATOK.

— **Kölcsey szobrának leleplezése Nagy-Károlyban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A hazafias kegyelet szép ünnepet ült tegnap Nagy-Károlyban; ekkor leplezték le nagy ünnepek között Kölcsey Ferenc szobrát, mely a Károlyi-család parkjában van fölállítva. Az ünnepélyen a nagy és diszes közönségen kívül résztvett nemcsak Nagy-Károly város polgársága, hanem a szomszédos megyék és városok küldöttei is. Az óriás szobor, mely Kallós Edét, a fiatalabb szobrász nemzedék egyik legtehetségesebb tagját vallja mesterének, Kölcseyt ülő helyzetben ábrázolja. Egyik kezét a térdén tartja, a másikban könyvet fog s fejét kissé meghajtva, látszik, hogy gondolataiba van elmélyedve. Öltözete akkori minta után készült, magas galléru atilla, magyar nadrág és csizma. A hazafias és magasztos ünnep, melynek zavartalan lefolyásához a gyönyörű napsugaras tavaszi idő is kedvezett, méltó volt minden tekintetben Kölcsey emlékéhez. Az ünnepély d. e. 11 órakor vette kezdetét s a közönség a tágas Károlyi-parkot egészen megtöltötte. Ott voltak a főváros írói és művészi karának ismert tagjai közül többen, a megye intelligenciája, a Kölcsey-család tagjai, a megye tisztikara. A nagy-károlyi dalárda által előadott himnusz után Bartha Miklós tartotta meg nagyhatású beszédét, melyet szószerint lapunk mai tárcarovatában közlünk. A szünni nem akaró éljenzés után Szatmár megye nevében Jákey Zsigmond beszélt. Utána leleplezték a szobrot s a koszorúk halmozásával borították. Az ünnepség után bankett volt.

— **Pártértekezlet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt mai értekezletén, melyen Kossuth Ferenc elnökölt, az esküdtbíróságokról és a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatokat vették tárgyalás alá. Élénk eszmecsere után, melyben Kossuth Ferencen kívül részt vettek Komjáthy, Tóth, Lukács, Justh és Györy Elek, a párt azon álláspontra jutott, hogy mivel a javaslatok oly nagy és számos hibát, sőt veszélyes intézkedéseket tartalmaznak, ezért azokat a megfelelő módosítások nélkül nem fogadhatja el.

— **A főrendiházról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A főrendiház pénzügyi bizottsága ma ülésezett Samassa József egri érsek elnöke alatt és elfo-

gadta a mult évi tulkiadásokról, előirányzat nélküli kiadásokról és hitel-átruházásokról, valamint a Magyarország és Horvát-Szlavon országok közti 1894-ik évi lezárolásról szóló képviselőházi határozatokat.

— **A magyar kvóta-bizottság.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kvóta-bizottság holnap délelőtt 11 órakor tartja ülését, melyen elnökké Széll Kálmánt és előadóvá Falk Miksát fogják megválasztani.

— **Ujabb összeférhetlenségi eset.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Benkő László nagybirtokos bejelentette a képviselőház elnökének, hogy Szulyovszky Dezső orsz. képviselő, mint a szent-ágotai nagy állami birtoknak 25 évre szerződött bérlője, összeférhetetlen. Az ügy kiadatik a bizottságnak.

— **Minisztertanács Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vasárnap délelőtt királyunk elnökletével hét negyedórásig tartó minisztertanács volt Bécsben. Az uralkodó Badeni demisszióját nem fogadta el, hanem megbizta az ügyek további vezetésével, valamint az osztrák trónbeszédben kifejtett program alapján a Reichsrath pártjaiból többség alakításával. Ezzel a válság körülbelül a megoldásához közeledik, noha Badeni elé a pártoknál nehézségek emelkednek.

— **A blokád folytatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az összes hatalmak kiadták tengernagyjaiknak az utasítást, hogy mivel a görögök Krétáról nem mozdulnak, hát kezdjék meg a görög partok békés blokádját.

— **Ismét egy penziós főispán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kállay András szabolcsmegyei főispán, saját kérelmére, királyi elismerés mellett, állásától fölmentetett.

— **Honvédelem.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy-Kátán, a Tápió-Bicske és Nagy-Káta közötti csatában, 1849. április 4-én elesett honvédek emléksobrát tegnap leplezték le ünnepélyesen. Keglevich Gábor gróf, Gullner Gyula és Lukács Gyula szónokoltak.

— **Az Otthon közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Otthon hírlapírók és írók köre tegnap tartotta meg Budapesten nagy érdeklődés mellett rendezési közgyűlést. Rákosi Jenő elnök üdvözölte a közgyűlést a gyönyörű megnyitó beszédet tartott. Molnár Antal orsz. képviselő szólalt fel ezután, az elért szép sikerek országnak részét az Otthon kiváló, buzgó elnökére háritva át. Indítványára a remek megnyitó beszédet egész terjedelmében felvessik a közgyűlés jegyzőkönyvébe. Dr. Göpcsa László indítványára a milleniumi évben nagy érdemeket szerzett Radó Antal dr. főtítkárnak, Lendvay Sándor ellenőrnek és Strausz Adolfnak a közgyűlés köszönetét szavazott.

Rákosi Jenő nagy figyelem közepette olvasta fel Jókai Mór alábbi levelét:

Kedves Barátom!

Olyan az én állapotom, mint Törökországé.

Van puskája s ágyuja, de nem szabad elsütönni. Van lova elég, de nem szabad neki ráülni.

Nekem is van jó gyomrom, de nem szabad ennem, van jó torkom, de nem szabad vele se ki, se be: se beszélnem, se innom! Azért nagyon szépen kérek tégedet,

meg az egész Otthont, ne vezessetek engem jászolhoz, mert én már nem abrakolok, csak kérdezőm. — hanem hagyjatok pihenni. Az áldomásaitokat majd elolvasom az ujságban s előre is egészségetekre kívánom.

Fogadd legszivesebb üdvözetemet szerető öreged

dr. Jókai Mór.

A levél felolvasása után lelkes éljenzés hangzott fel.

Radó Antal dr. főtítkár évi jelentésében szépen emlékezett meg a mozgalmas letelet ünnepi év eseményeiről.

Az ezután következő választások során elnökké Rákosi Jenőt, alelnökké Horváth Gyulát, Gajáry Ödönt és Beöthy Zsoltot, főtítkárrá Radó Antalt, titkárrá Sajó Aladárt, gazdává Gelléri Mórt, pénztárossá lovag Falk Zsigmondot, ellenőrre Lendvay Sándort választották meg.

A közgyűlést fényes bankett követte, amelyen szellemes pohárköszöntőkben természetesen nem volt hiány.

— **A Szabad Lyceum közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Szabad Lyceum tudományt és ismereteket terjesztő társaság tegnap délelőtt tartotta 4-ik évi közgyűlését a Tudományok Akadémia kistermében. A közgyűlést, mely nyilvános előadással volt kapcsolatban, nagy és előkelő közönség hallgatta végig. Ott voltak többek között: Wlassics Gyuláné, báró Bánffy Györgyné, Berzeviczy Albertné, Csiky Kálmánné, Heinrich Gusztáv és családja, Beöthy Zsoltné.

Simonyi Zsigmondné, Borszék Sománé, Hegedüs Sándorné, Tanárky Hilda, Medveczky Anna, Pulszky Polixéna, Antal Gábor püspök, Lengyel Béla, Wartha Vince, Hegedüs Sándor, Gaál Jenő, Borszék Soma, Hampel József, Szalay Imre, Simonyi Zsigmond, Roskovits Ignác stb. Wekerle Sándor t. elnök nyitotta meg az ülést, ki magasan szárnyaló és hatalmas beszédjében hangsúlyozta a Szabad Lyceum működésének fontosságát, bár sajnálattal konstatálja, hogy a Szabad Lyceum anyagi eszközök híján nem hogy tulajdonképeni céljához méltóan az egész országban terjeszthette volna áldásos működését, hanem még a főváros összes rétegeit sem tudta meghódítani; bár az elért sikerben biztos garanciát lát arra, hogy a Szabad Lyceum mihamarabb tér fog hódítani. Kifejti, hogy minő kulturpolitikai fontossága van a működésnek, mely a tudomány és a modern szociális élet sokféle hullámai közt csendes oázist teremt. Hegedüs Sándor bejelenti, hogy a hallgatók száma a 6000 et meghaladta. Ezután Berzeviczy Albert tartott nagyérdemű előadást az ismeretterjesztés eszközeiről az iskolán kívül. Előadót zajosan megtapsolták. Végül megejtették a tisztikar választást, mely a régi maradt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Törleszt. kölesön földbirtokokra.

Kölesön a valódi becsérték 1/4 részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat hármikor, pénzügyet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTEZET,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmány-szerűleg ajánlva van.

Földbirtokok készpénz fizetés mellett megvételre kerestetnek.

Földbirtokok készpénz fizetés mellett megvételre kerestetnek.

Divatáru különlegességek

nagy választékban.

Női kabátok, vállgallérok és bollerok, (spanyolka) bel- és külföldi ruhakelmék, vásznak és vászonneműek, továbbá legújabb divatu napernyők óriási választékban

most kivételes olcsó árak mellett

vásárolható

KLEIN testvéreknél **Pécsett,**
Király-utca 3.sz.

Kívánatra minták küldetnek.

Taffa- és rayeselyem mtrkint csak 95 kr.

Legdivatosabb fekete facon-selyem eddig 1.40 most csupán 98 kr.

4563. sz.
tkv. 1897.

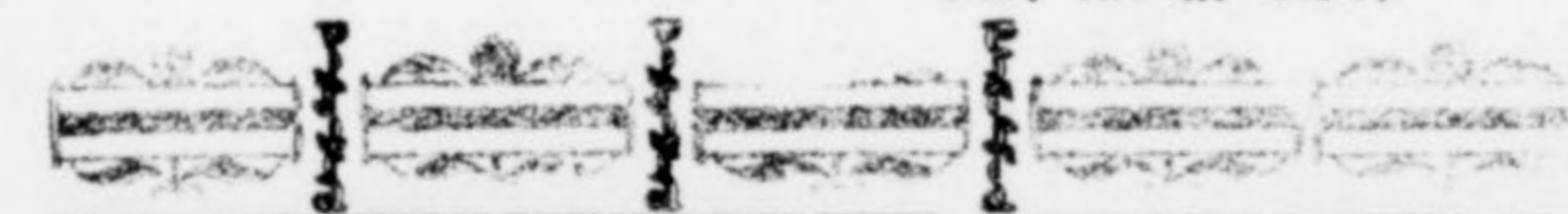
Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Donner József pécsi lakos végrehajthatónak, Tischler Károly pozsonyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 21 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, Dollinger András pécsi lakos utóajánlati kérelme folytán a pécsi kir. törvényszék és Pécs város területén levő, Pécs-városi 1489. sz. betétben felvett + 898. hrsz, 57. számú házra, udvarra 1860 frt becsár. mint kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte. hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi május hó 7. napján d. e. 10 órakor a kir. trvszék hivatalos helyiségében az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul, de csak utóajánlatot tevő által ígért 1320 frt összegben felül eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 186 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1. 3333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. § ban kijelölt ovadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1897. évi márcz. hó 9. y kir. törvszék telekkönyvi hatósága.

Lukrits István
kir. táblai bíró.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

tíz perc alatt.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

Maypole Soap

angol festő-szappan,

legújabb találmány házi festésre, fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő-szappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőt, selyem- és cérna-kezttyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, struc-tollat, hánes-kalapokat stb. megfesthet. A festés színtartó és nem fakul. Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rongja. Egy darab 40 kr. (fekete 50 kr.) és ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve

Szabadalmazott az egész világon.

The Maypole Company Limited, London.

Vezérigynökség: Budapest, Bálvány-utca 5. sz.

Főraktár:

Mértely Testvérek-nél,

Budapest, Váci-körút 20. szám.

Pécsen kapható: Karres és Gelteh cégnél.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcso árak!

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

Pécsen, király-utca.

Üzlet-feloszlatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy helybeli

divat-, vászon- és kézmű-áru üzletemet a „menyasszonyhoz“, király-utca

véglegesen feloszlatom, ennél fogva alant felsorolt árucikkeket sokkal olcsóbban mint bármely más

v e g e l a d á s o n

kiárusítom; ajánlom tehát ezen a vételre kínálkozó jó alkalmat felhasználni és bevásárlásait nálam megtenni.

Teljes tisztelettel

Rothmüller Károly.

NAGY RAKTÁR: Legdivatosabb ruhakelmék, francia és belföldi kretonok, voiles, satinlissé és foulard, rumburgi, hollandi, szepesi, sziléziai len- és czérna-vásznak, kanavász, inlet, grádli és damaszt ágyneműek, chiffon, valódi szepesi asztalneműek és törülközők, angol zsebkendők, butorkelmék, matracszövetek és ágyterítők, minden fajta szövet- és csipke-függönyök, futó- és salon szőnyegek, belföldi és valódi angol gyapju-szövetek, férfi és női bélés-cikkek és minden a kézmű-áruhoz tartozó egyéb cikkek.

Üzlethelyiségem egészben vagy egyes részekben bérbe adandó!

Üzlethelyiségem egészben vagy egyes részekben bérbe adandó!

